

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 16056 2500 BB Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
Postbus 16056
2500 BB Den Haag

Ons kenmerk
4329053-1092738-MEVA

Uw kenmerk
2025Z22354

Bijlage(n)
1. Brief stichting BOLS

Datum 8 januari 2026
Betreft Commissiebrief inzake Verzoek om een brief Feitenrelaas en gekozen
processtappen Aanwijzing NZa inzake de beschikbaarheidsbijdrage
(medische) vervolgoopleidingen 2026 en verder

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Geachte voorzitter,

Op 17 december 2025 (kenmerk 2025Z22354) heeft u mij verzocht om antwoord
te geven op de volgende drie punten:

- I. Een feitenrelaas en de gekozen processtappen (incl. tijdpad en
besluitvormingsmomenten) te doen toekomen over de aanwijzing aan
de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) van 10 december 2025
(Staatscourant 2025, 44257);
- II. Waarom de Tweede Kamer niet eerder is geïnformeerd over de
gevolgen van de uitspraak van het CBb en;
- III. Waarom de aanwijzing niet eerder aan de Tweede Kamer is
toegezonden.

Middels deze brief geef ik gehoor aan uw vragen.

Ad I. Feitenrelaas en processtappen

Op 14 oktober 2025 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb)
uitspraak gedaan in een zaak (ECLI:NL:CBB:2025:550) die was aangespannen
tegen mij, de minister van VWS, door de Onderwijs- en Opleidingsregio (OOR)
Noordwest Nederland over de vaststelling en verdeling van instroomplaatsen voor
(medische) vervolgoopleidingen voor de jaren 2024 en 2025. Het CBb heeft als
volgt geoordeeld:

- De aanpassing van het Besluit beschikbaarheidsbijdrage WMG heeft
onvoldoende wettelijke grondslag om de instroomplaatsen voor
(medische) vervolgoopleidingen voor 2024 en 2025 vast te stellen. In
de Wet marktoordening gezondheidszorg (Wmg) is enkel geregeld dat
de NZa de bevoegdheid heeft om de beschikbaarheidsbijdrage toe te
kennen na een aanwijzing daartoe van de minister.
- De minister is wel bevoegd om voorwaarden en beperkingen te stellen
aan de NZa, maar die kunnen in het kader van de
beschikbaarheidsbijdrage voor medische vervolgoopleidingen alleen zien
op de verdeelcriteria en het totale aantal instroomplaatsen. Deze
kunnen, aldus het CBb, in de aanwijzing aan de NZa of in het Besluit
beschikbaarheidsbijdrage WMG worden opgenomen.

Het ministerie van VWS heeft na deze uitspraak met spoed een stuurgroep 'verdeelproces vervolgoopleidingen' (stuurgroep) opgericht. Deze stuurgroep bestaat uit een afvaardiging van de betrokken directies van het ministerie van VWS en de NZa. De stuurgroep heeft de gevolgen van de uitspraak van het CBb in kaart gebracht en de mogelijke routes verkend. Hieronder vindt u de beslismomenten en processtappen:

Datum

6 januari 2026

Ons kenmerk

4329053-1092738-MEVA

14 oktober t/m 4 november 2025	Bestuderen uitspraak en voorbereiding stuurgroep.
5 november 2025	Bijeenkomst stuurgroep waarin besluiten zijn genomen over de vervolgstappen.
20 november 2025	Het advies van de Stichting BOLS over het te hanteren verdeelcriterium voor de medisch-specialistische vervolgoopleidingen is ontvangen. De Stichting BOLS heeft geadviseerd om geen wijzigingen aan te brengen in de verdeling voor 2026 om de continuïteit voor opleidende zorgaanbieders te waarborgen.
21 november 2025	Eerste conceptversie aanwijzing is door het ministerie van VWS gedeeld met de leden van de stuurgroep.
28 november 2025	Tweede conceptversie aanwijzing is door het ministerie van VWS gedeeld met de leden van de stuurgroep.
1 december 2025	Conceptaanwijzing is gereedgemaakt voor ondertekening.
10 december 2025	Conceptaanwijzing is ondertekend, waarna de brieven aan beide Kamers zijn opgesteld.
16 december 2025	Kamers zijn geïnformeerd over de Aanwijzing (4321254-1092469-MEVA).
16 december 2025	De digitale versie van de aanwijzing is verstuurd naar de NZa.
17 december 2025	Publicatie aanwijzing in Staatscourant.
22 december 2025	De NZa heeft haar beleidsregel 'beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgoopleidingen' gewijzigd.
1 januari 2026	Het gewijzigde juridisch kader is in werking getreden.

Ad II. Informeren Kamer over gevolgen uitspraak van het CBb

U vraagt waarom de Tweede Kamer niet eerder is geïnformeerd over de gevolgen van de uitspraak van het CBb. De stuurgroep heeft op 5 november 2025 besloten om met spoed een aanwijzing op te stellen aan de NZa, waarin zij de opdracht krijgt om de beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgoopleidingen zonder vooraf bepaalde verdeling van instroomplaatsen vast te stellen. In diezelfde stuurgroep is stilgestaan bij het feit dat het tijdpad voor het uitkeren van de beschikbaarheidsbijdrage voor 2026 erg, zo niet te krap was en dat met het volgen van de voorhangprocedure de deadline van 1 januari 2026 niet zou worden gehaald. Zoals reeds is aangegeven had het niet halen van deze deadline grote financiële gevolgen voor opleidende zorgaanbieders en kwam de opleidingscontinuïteit in gevaar. Deze inschatting werd onderschreven door de betrokken stakeholders.¹

¹ Brief Stichting BOLS aan de minister van VWS d.d. 17 december 2025 inzake Aanwijzing NZa inzake de beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgoopleidingen 2026 en verder.

De Kamer kon niet eerder geïnformeerd worden over de gevolgen van de uitspraak, omdat ook ten tijde van het opstellen van de aanwijzing er onzekerheden waren over de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van de op hand zijnde nieuwe werkwijze. Begin december werden de eerste contouren van de inhoud van de aanwijzing duidelijk. Gelet op de onzekerheden tijdens het proces en het zeer krappe tijdpad is ervoor gekozen om tegelijkertijd met het versturen van de aanwijzing aan de NZa de beide Kamers te informeren, om zo de opleidingscontinuïteit te waarborgen.

Datum

6 januari 2026

Ons kenmerk

4329053-1092738-MEVA

Ad III. Toezenden aanwijzing Kamer

Tot slot vraagt u waarom de aanwijzing niet eerder aan de Tweede Kamer is toegezonden.

- Direct na de uitspraak van het CBb is een stuurgroep opgericht. Deze heeft begin november 2025 geconstateerd dat voor het opleidingsjaar 2026 de continuïteit van de opleidingen in gevaar kwamen en dat er een acuut en urgent (financieel) probleem zou ontstaan voor zorgaanbieders, waardoor er met spoed een oplossing moest komen.
- In een tijdsbestek van 8 weken is daarom een nieuw juridisch kader opgesteld in de vorm van een aanwijzing aan de NZa. Het opstellen hiervan en het verkrijgen van draagvlak bij veldpartijen neemt normaliter een aantal maanden in beslag. Hoewel in de bijeenkomst van 5 november jl. door de stuurgroep is besloten om een aanwijzing voor de NZa op te stellen, kon de inhoud van de aanwijzing nog niet vaststaan. Op 1 december 2025 had de inhoud van de aanwijzing zijn definitieve vorm, waarna deze is voorgelegd aan de minister van VWS.
- Gedurende het proces van het opstellen van de aanwijzing vond veelvuldig overleg plaats tussen het ministerie van VWS en de NZa over de precieze inhoud van de aanwijzing. Daarnaast is de Stichting BOLS om advies gevraagd over de verdeling van medisch-specialistische opleidingsplaatsen.
- Tijdige publicatie van de aanwijzing was noodzakelijk, omdat de NZa pas rechtsgeldig een verleningsbeschikking kan nemen nadat zij een aanwijzing heeft ontvangen van de minister en nadat de NZa op basis van deze aanwijzing beleidsregels heeft vastgesteld. Hierdoor was het noodzakelijk dat de aanwijzing op 17 december 2025 werd gepubliceerd. De beleidsregels van de NZa zijn vervolgens op 22 december 2025 door het bestuur van de NZa voorgelegd en vastgesteld. De verleningsbeschikkingen zijn vervolgens voor 1 januari 2026 genomen.
- Voor de continuïteit van de (medische) vervolgoopleidingen was het van belang dat uiterlijk in december bekend was hoeveel opleidingsplaatsen een zorgaanbieder kan bekostigen met een beschikbaarheidsbijdrage. De eerste artsen in opleiding tot specialist en andere opleidingen zijn gestart op 1 januari 2026.
- Ten slotte is onzekerheid over de financiële dekking van de opleidingsplaatsen voorkomen. Zonder deze aanwijzing en de snelheid waarmee dit proces is doorlopen, is het niet mogelijk voor opleidende zorgaanbieders om op 8 januari van het Zorginstituut een voorschot te ontvangen. Opleidende zorgaanbieders kunnen namelijk pas een beschikbaarheidsbijdrage ontvangen van het Zorginstituut nadat de NZa een verleningsbeschikking heeft genomen.

Ik heb binnen de mogelijkheden en het gestelde tijdpad, naar aanleiding van voornoemde uitspraak, de continuïteit van de (medische) vervolgoopleidingen hiermee gewaarborgd. Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Datum

6 januari 2026

Ons kenmerk

4329053-1092738-MEVA

Hoogachtend,

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

Jan Anthonie Bruijn

Prof. dr. Jan Anthonie Bruijn
Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Onze referentie	BOLS25-0104	Datum	17-12-2025
Onderwerp	Aanwijzing NZa inzake de beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgopleidingen 2026 en verder		

Geachte minister Bruijn,

Stichting BOLS adviseert de minister van VWS over de landelijke verdeling van de instroomplaatsen voor medische vervolgopleidingen en stelt hiervoor een toewijzingsvoorstel op.

Het bestuur van Stichting BOLS heeft kennisgenomen van uw op 10-12-2025 gepubliceerde aanwijzing aan de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) voor de toekenning van de beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgopleidingen 2026. In deze aanwijzing verzoekt u de NZa bij de instroomverdeling uit te gaan van het criterium van 100% adherentie voor alle instellingen en daarbij het advies van BOLS te betrekken. Aanleiding is de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) van 14 oktober jl. over de bevoegdheidsverdeling bij de toekenning van instroomplaatsen voor medisch-specialistische vervolgopleidingen.

BOLS begrijpt en onderschrijft uw aanpak. Gegeven de korte termijnen en de noodzaak om tijdig duidelijkheid te bieden aan opleidingsinstellingen, is dit een zorgvuldige en proportionele wijze om de continuïteit van de opleidingen te borgen. De eerste artsen in opleiding tot specialist starten immers in januari 2026. Voor de opleidingsinstellingen is het van belang dat zij tijdig beschikken over de beschikbaarheidsbijdrage om hun werkgevers- en opleidingsverplichtingen verantwoord te kunnen nakomen.

De uitspraak van het CBb van 14 oktober raakt de juridische grondslag van eerdere verdeelbesluiten, maar laat de inhoudelijke afwegingen die ten grondslag liggen aan het door BOLS opgestelde toewijzingsvoorstel voor 2026 onverlet. Voor de jaren 2025 en 2026 heeft BOLS de minister geadviseerd conform de door VWS vastgestelde spelregels, met als kern:

- een basisverdeling op grond van 100% adherentie voor alle instellingen, met een ondergrens van 10% van de landelijke instroom per Onderwijs- en Opleidingsregio (OOR);
- een beperkte regel- en beleidsruimte voor het BOLS-bestuur, van maximaal 30 instroomplaatsen, met een bandbreedte van -8 tot +10 plaatsen per OOR.

Deze systematiek heeft bijgedragen aan stabiliteit, voorspelbaarheid en bestuurlijke uitvoerbaarheid, terwijl tegelijkertijd beleidsruimte bestond voor gerichte bijsturing op basis van adviezen van wetenschappelijke verenigingen en de OORs. De instroomverdeling voor 2025 en 2026 is daarbij in samenhang vastgesteld, wat het draagvlak in het veld heeft versterkt.

In aanvulling op het bovenstaande achten wij het van belang te melden dat BOLS zich nadrukkelijk richt op de ontwikkeling van een nieuw verdeelmodel voor 2028 en verder. Door nu rust en

continuïteit te waarborgen voor 2026 en 2027 ontstaat de bestuurlijke ruimte om dit nieuwe model zorgvuldig en in samenhang met het veld vorm te geven. Het toekomstgerichte VERDEElmodel op Regioniveau (VERDER) zal zijn gebaseerd op de verwachte regionale zorgvraag per specialisme en per OOR en niet langer op historische zorgproductie. Daarmee wordt toegewerkt naar een duurzaam en toekomstbestendig verdeelmodel dat beter aansluit bij de zorgvraag, inclusief die in zelfstandige behandelcentra, en bijdraagt aan een evenwichtige verdeling van opleidingscapaciteit over Nederland.

Tegen deze achtergrond acht BOLS het wenselijk om ook voor 2027 vast te houden aan het verdeelcriterium zoals voor 2025 en 2026. Het hanteren van een eenmalig afwijkend verdeelmodel uitsluitend voor 2027 zou leiden tot extra bestuurlijke en administratieve lasten en het risico op onrust vergroten, zonder structurele meerwaarde. Dit zou bovendien afbreuk doen aan de consistentie van het door het ministerie van VWS ingezette beleid.

Vanzelfsprekend zijn wij altijd bereid tot nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

Dr. C. J. (Karen) Kruijthof
Voorzitter stichting BOLS

8/1

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

SG
Dir. Macro-Eco, Vraagst. en
Arbeidsmarkt
Opleidingen en Juridisch
Beleidsadvies

Aan

Minister van VWS

Deadline: 8 januari 2026

nota

TER BESLISSING

TK verzoek om een brief Feitenrelaas en gekozen processtappen Aanwijzing NZa inzake de beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgoopleidingen 2026 en verder

Datum
6 januari 2026

Kenmerk
4329052-1092738-MEVA

Bijlage(n)
1. Commissiebrief
2. Brief Stichting BOLS

1. Aanleiding

Op 16 december jl. heeft u de Kamer geïnformeerd over de bekostiging van (medische) vervolgoopleidingen vanaf 2026. Op 17 december jl. heeft de Kamer u verzocht om antwoord te geven op de volgende drie punten:

- I. Een feitenrelaas en de gekozen processtappen (incl. tijdspad en besluitvormingsmomenten) te doen toekomen over de aanwijzing aan de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) van 10 december 2025 (Staatscourant 2025, 44257);
- II. Waarom de Tweede Kamer niet eerder is geïnformeerd over de gevolgen van de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) en
- III. Waarom de aanwijzing niet eerder aan de Tweede Kamer is toegezonden.

2. Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd om bijgaande brief te ondertekenen en te verzenden aan de Kamer.

Deadline: de Kamer heeft verzocht om uiterlijk op vrijdag 9 januari 2026 te reageren.

3. Kernpunten

- Op 16 december jl. (Kamerstuk 29 282, nr. 617) heeft u per brief de Kamer geïnformeerd over de aanwijzing die u heeft verstrekt aan de NZa inzake de uitvoering van de beschikbaarheidsbijdrage op grond van artikel 56a van de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg).
- Met deze aanwijzing heeft u gehoor gegeven aan de uitspraak van het CBb van 14 oktober 2025. In deze uitspraak heeft het CBb bepaald dat er geen bevoegdheid bestaat voor het vaststellen van een verdeling van instroomplaatsen voor (medische) vervolgoopleidingen over opleidende zorgaanbieders. Ingevolge de uitspraak kan de verdeling voor 2026 niet meer aan het Besluit beschikbaarheidsbijdrage Wmg worden toegevoegd.
- In dit uitzonderlijke geval, gezien het zeer beperkte tijdspad, heeft u de Kamer geen dertig dagen in de gelegenheid kunnen stellen om op deze aanwijzing te reageren.

- Op 17 december jl. heeft u een brief ontvangen van de Kamer om antwoord te geven op drie vragen over het feitenrelaas en gekozen processtappen inzake de Aanwijzing NZa inzake de beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgoopleidingen 2026 en verder.
- In uw brief geeft u aan:
 - welke beslismomenten en processtappen er zijn geweest;
 - dat er een stuurgroep is opgericht welke bestaat uit een afvaardiging van de betrokken directies van het ministerie van VWS en de NZa;
 - dat de Kamer niet eerder geïnformeerd kon worden over de gevolgen van de uitspraak van het CBB, omdat er door de stuurgroep met spoed een aanwijzing aan de NZa moest worden opgesteld, maar er ten tijde van het opstellen van de aanwijzing onzekerheden waren over de haalbaarheid en de uitvoerbaarheid van de aanwijzing. Begin december waren de eerste contouren van de inhoud van de aanwijzing duidelijk;
 - dat de aanwijzing niet eerder naar de Kamer kon worden gestuurd, omdat in een tijdsbestek van 8 weken een nieuw juridisch kader opgesteld diende te worden in de vorm van een aanwijzing aan de NZa. Het opstellen hiervan en het verkrijgen van draagvlak bij veldpartijen neemt normaliter een aantal maanden in beslag, terwijl tijdige publicatie van de aanwijzing noodzakelijk was vanwege het in gevaar komen van de continuïteit van de zorgopleidingen en de acute en urgente (financiële) problemen voor opleidende zorgaanbieders.

Datum

6 januari 2026

Kenmerk

4329052-1092738-MEVA

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

De afgelopen jaren is de aandacht vanuit de politiek voor de verdeling van opleidingsplaatsen die worden bekostigd door VWS toegenomen. Dit is het gevolg van een wijziging van het verdeelcriterium in 2024, die niet met de sector was afgestemd. Inmiddels zijn partijen bekend met deze wijziging en wordt voor de komende jaren in goed overleg gewerkt met het huidige verdeelcriterium. Eind december 2025 ontving VWS van het Capaciteitsorgaan de nieuwe ramingen.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Naar aanleiding van de uitspraak van 14 oktober 2025 heeft de NZa opleidende zorgaanbieders geïnformeerd dat de beschikkingen voor 2026 later worden afgegeven dan november 2025. Daarnaast heeft de directie MEVA van VWS de betrokken partijen (SBOH, TOP, BOLS, UMCNL, NFU en NVZ) op 11 december 2025 geïnformeerd over de gevolgen van de uitspraak. Omdat de NZa op 1 januari 2026 van start is gegaan met de gewijzigde werkwijze, zijn er geen risico's voor het ontbreken van draagvlak.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

Geen (nieuwe) arbeidsmarkteffecten. Met de beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgoopleidingen wordt vanuit VWS sinds 2013 geborgd dat in de toekomst voldoende gekwalificeerd zorgpersoneel beschikbaar is.

d. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

e. *Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties*
N.v.t.

Datum
6 januari 2026

Kenmerk
4329052-1092738-MEVA

f. *Juridische aspecten haalbaarheid*

In artikel 8 Wmg is vastgelegd dat de minister een aanwijzing 30 dagen voorhangt en pas daarna vaststelt. Dit artikel is, om goede redenen, niet nageleefd. Dit heeft echter geen gevolgen voor de rechtsgeldigheid van de aanwijzing.

g. *Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)*

De directies PZo, MEVA en WJZ zijn nauw betrokken bij dit onderwerp. Extern geldt dit voor de NZa.

Stichting BOLS heeft per brief kenbaar gemaakt dat zij zich kunnen vinden in de inhoud van de aanwijzing voor 2026 en verder en de aanpak om de aanwijzing uiterlijk op 17 december 2025 te publiceren. Deze vindt u terug in de bijlage.

h. *Toezeggingen*
N.v.t.

i. *Fraudetoets*
N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. *Motivering*

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.